

USR ของมมร ต่อสังคม

โดย ดร.ตระกุล ชำนาญ

ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวในแวดวงการศึกษาแล้วก็เห็นห่วงอนาคตของลูก ๆ มมร ลน. โดยเฉพาะสายศึกษาศาสตร์ ไม่รู้ว่าถึงเวลาลูกมมร.ลน. ของเรานี้จะไปสู้กับโลกการแข่งขันกับความจริงภายนอกแล้วจะสู้เขาไหวไหมหนอ ถ้าไหวก็เป็นโชคเป็นบุญกุศลของลูก ๆ เหล่านั้นไป ถ้าสู้ไม่ไหว ก็จะย้อนถามอีกว่าสาเหตุมาจากไหน เบ้าหลอมคือแม่ มมร. ลน. จัดการศึกษาให้ลูกไม่ได้ ไม่มีคุณภาพหรือเปล่า ก็คิดว่าให้เต็มที่อยู่เน้ออาจจะมากกว่าที่อื่นด้วยซ้ำไป ที่คิดคำนึงถึงอนาคตของลูก มมร. ลน. และหัวอกของผู้ปกครองเขาอย่างนี้ ถ้าคิดในนามองค์กรหรือผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการศึกษาของมมร. ลน.แล้วถือว่าเป็นการนำหลักของ CSR (Corporate social responsibility ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ตามหลักการบริหารจัดการในวงการธุรกิจ ที่แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมสาธารณะ ในรูปแบบของการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์อันหลากหลาย ทั้งด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม การรักษาคุณภาพน้ำ ธรรมชาติภาวะโลกร้อน (Global warming) การสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสังคม การคืนกำไรตอบแทนต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์จากกำไรในการดำเนินธุรกิจต่อสังคม ตามรูปแบบธุรกิจของแต่ละบริษัทที่ตนเองถนัด เป็นต้น มมร นำหลักการนี้มาใช้ นั่นหมายความว่า เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมคือลูก ๆ ของมมร. ลน.และผู้ปกครองของเขาเธอเหล่านั้น

USR ย่อมาจากคำเต็มว่า University Social responsibility เป็นการนำคำศัพท์มาใช้สำหรับมหาวิทยาลัย จากการประชุมสัมมนาผู้บริหาร อนุกรรมการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ ๑๓ แห่งทั่วประเทศ ได้นำเสนอประเด็นนี้ต่อที่ประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เฉกเช่นเดียวกับ CSR นั่นหมายความว่า USR เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมหรือทางสังคมของมหาวิทยาลัย เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม คือลูกศิษย์นักศึกษาของตนเองและสังคมชุมชนที่อยู่ในเขตบริการของมหาวิทยาลัยเพื่อรับใช้หรือตอบแทนสังคมชุมชนในรูปของบริการวิชาการที่ตนเองถนัด เชี่ยวชาญ ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่เกิดจากการศึกษาวิจัย ให้กับสังคม ตอบแทนสังคมเชิงช่วยเหลือแบบพึ่งพาอาศัยกัน ใช้โอกาส และความได้เปรียบให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยไม่หลังผลตาตอบหรือให้เปล่าตามสมควรแก่ฐานะของตนเอง...

สถานการณ์ปัจจุบัน มมร ล้านนา เป็นห่วงและกังวลกับอนาคตของลูก ๆ มมร.ลน. จากตัวเลขของการสอบบรรจุข้าราชการ ตำแหน่งครูผู้ช่วยและบุคลากรทางการศึกษา ในปีนี้ ดูตัวเลขปีนี้และแนวโน้มในปีต่อไปแล้วไม่น่าจะแตกต่างหรือผิดไปจากนี้ คือ ๑ ,๘๘๘. ต่อ ๑๐๐ ,๐๐๐ ตัวเลขนี้มีผลต่อการจัดการศึกษาหรือผลิตบัณฑิตคณะศึกษาศาสตร์โดยตรง ๆ เพราะตัวเลขที่พูดถึงนี้คือ ตำแหน่งที่เปิดรับสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย ครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๗ ใน ๔๐ กลุ่มวิชา ยอดผู้สมัครเมื่อวันที่ ๑๗-๑๘ มี.ค.๕๗ จำนวน ๒๐ ,๙๕๕ คน แค่ ๒ วันนะครับ ยังเปิดรับสมัครจนถึงวันพรุ่งนี้คือ ๒๔ มี.ค.๕๗ นี้ จำนวนตำแหน่งที่เปิดสอบแข่งขัน คือ ๑ ,๘๘๘ อัตรา คาดว่าเมื่อสิ้นสุดการรับสมัครน่าจะมีผู้สมัครทั้งหมดประมาณ ๑๐๐ ,๐๐๐ คน เปิดสอบใน ๘๙ เขตและสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ... สาขาที่มีผู้สมัครมากที่สุดผมเรียงให้เป็นลำดับดังนี้ ๑. คอมพิวเตอร์ ๒,๗๘๒ คน, ๒.ปฐมวัย/อนุบาลศึกษา ๒ ,๔๐๑ คน , ๓. สังคมศึกษา ๒ ,๓๒๙ คน , ๔. ภาษาอังกฤษ ๒,๑๗๔ คน , ๕. วิทยาศาสตร์ ๒,๐๕๒ คน, ๖. คณิตศาสตร์ ๑,๖๘๒ คน, ๗. สุขศึกษา/พลศึกษา ๑,๖๒๕ คน, ๘. ภาษาไทย ๑,๒๔๖ คน. นอกนั้นก็กลุ่มวิชาละจำนวนหลักร้อยและหลักสิบคน รวมแล้วก็ ๒๐ ,๙๕๕ คน เมื่อครบกำหนดวันสุดท้ายของการรับสมัครคือวันที่ ๒๔ มี.ค.๕๗ ตัวเลขก็คงจะไม่ต่ำกว่า ๑ แสนคนแน่นอน

เห็นตัวเลขอย่างนี้แล้วยังจะให้สบายใจมีความสุขที่มีนักศึกษาสมัครเรียนที่ มมร. ลน. มากๆ แล้วรับ
หมดอย่างนี้ ก็เป็นการไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม คือ อนาคตของผู้เรียนคือลูก มมร. ลน. เป็นการโหดร้าย
เกินไปมั้ง โดยเฉพาะวิทยาเขตล้านนาเราเปิดสาขาวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และปฐมวัย ซึ่งทั้ง ๓ สาขาวิชา
นี้มีผู้สมัครสอบจำนวนมาก เวลาไปสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา ต้องเจอกับคู่แข่งจำนวนมากๆ ลูกศิษย์ มมร. ลน. ต้องแข่งขันกับบัณฑิตที่จบจากสถาบันอื่น ๆ อีกเป็น
จำนวนมากมาอย่างนี้ ที่กล่าวมานี้แหละคือ USR กับ ตัวอย่าง ๑ ,๘๘๘ ต่อ ๑๐๐ ,๐๐๐ (๑ ,๘๘๘ คือ
ตำแหน่งที่เปิดสอบบรรจุ ๑๐๐,๐๐๐ คือ คนสมัครสอบ)

ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ของมหาวิทยาลัย ขึ้นอยู่กับพันธกิจ (Mission) ของแต่
ละมหาวิทยาลัย ซึ่งในหลักสากลแล้วไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ การผลิตบัณฑิต (การจัดการเรียนการสอนให้กับ
นักศึกษาระดับต่างๆ) ในศาสตร์สาขาวิชาที่ตนเองถนัด การวิจัยค้นคว้าองค์ความรู้ใหม่ๆ การบริการวิชาการอัน
เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของประเทศชาติและท้องถิ่น

องค์กรมหาวิทยาลัย มิใช่องค์กรที่มุ่งหวังผลกำไรในการประกอบการ รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลซึ่งก็
คือเงินภาษีของประชาชน การรับผิดชอบต่อสังคมของมหาวิทยาลัย โดยไม่หวังผลกำไรเกินควร เป็นสิ่งที่
จำเป็นอย่างยิ่ง การตอบแทนสังคมด้วยวิชาการ องค์ความรู้ เป็นพันธกิจอย่างหนึ่งอยู่แล้ว USR ที่ยกขึ้นมาเป็น
หัวข้อนำเสนอเพื่อต่อยอดพันธกิจที่ชาวมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและในกำกับของรัฐทั้ง
๑๓ แห่งทั่วประเทศ เป็นการตอบแทนประชาชนและสังคมไทย ตามสมควรแก่ฐานะของตนเองต่อไป....